

Miquel Àngel Subiran, un dels fiscals anticorrupció de les Balears.

Nou escàndol de corrupció a les Balears

Un dirigent d'UM, Francesc Buils, i un important empresari de comunicació, Jacint Farrús, detinguts per presumpta corrupció.

L'esclat fou el dilluns dia 15 de març. Cap a les onze els missatges a través de mòbils duïen la nova: enèsima operació policíaca contra la corrupció, amb possibles detinguts d'UM. Al cap de minuts ja identificaven els subjectes: dos tècnics d'una empresa informà-

tica, Gabriel Ribas i Juan Carlos Escuder, l'empresari de comunicació Jacint Farrús i un dirigent d'UM, Francesc Buils. Aquesta vegada l'escàndol és més important per allò que no es diu que no pas per allò que es comenta públicament. Jacint Farrús és l'empresari de comunicació que té

la concessió per a produir els informatius d'IB3 Televisió, que té un canal de TDT local, Canal 4, empreses de producció de ràdio i televisió i, a més, unes altres relacionades amb mercat immobiliari.

'Operació Voltor'. Amb aquest nom la policia va batejar el desplegament que va engegar el dia 3 de febrer passat. A l'operació varen ser detinguts dos directors generals de la conselleria de Turisme (d'UM). Arran d'aquells fets, es creà, durant dos dies, una tensió que esclatà en el trencament del pacte de govern el 5 de febrer a primera hora del matí, quan el president Francesc Antich expulsà UM. A més, l'operació policíaca implicà la detenció de Miquel Nadal (ex-conseller de Turisme, ex-president d'UM i ex-regidor i portaveu d'aquest partit a l'Ajuntament de Palma) i de

Miquel Àngel Flaquer (ex-president d'UM i ex-portaveu d'aquest partit al Consell de Mallorca), entre més persones. Els dos polítics restaren, juntament amb els altres arrestats, a les dependències de la policia fins que el dissabte dia 6 passaren a disposició del jutge. El magistrat imposà una fiança de 100.000 euros a cada un –que van pagar– per estalviar-se d'anar a la presó preventivament.

El cas té l'origen en una denúncia d'una empresa –Cubic Consultors– a la fiscalia anticorrupció. Aquesta empresa, després de perdre un concurs públic convocat per la Conselleria de Turisme durant aquesta legislatura, va denunciar el sistema de contractació que considerava falsejat. Després de mesos d'investigacions secretes, la jutgessa encarregada del cas, Carmen Abrines, ordenà que es fessin uns escorcolls policíacs els 3 i 4 de febrer. Segons que es va saber, el sumari de l'operació *Voltor* recull molts contractes –algunes fonts parlen de “desenes”– suposadament manipulats que es pogueren haver fet des de la conselleria amb l'objectiu de premiar societats i empreses afins a UM. Aquestes empreses sembla que van ingressar d'aquesta manera una quantitat conjunta d'uns 1,2 milions d'euros. La investigació té tres eixos oberts: la denúncia inicial amb relació al concurs presumptament manipulat, l'adquisició d'un sistema informàtic i telefònic encarregat al Consorci d'Informàtica Local –ens que depèn del Consell de Mallorca i que era controlat a la pràctica per gent d'UM–; i, finalment, la presumpta influència de Miquel Nadal en la concessió d'un contracte menor per a un ex-regidor d'UM del municipi de Sóller que sembla que no es va fer, però es va cobrar.

En aquesta primera tongada d'actuacions de la policia, fiscals i judicials, algun dels implicats es devia delatar –hi ha el rumor que ho féu en canvi d'un pacte amb la fiscalia per a esquivar la presó–, i de resultes d'això sembla que es van ordenar els escorcolls i les detencions de la setmana passada, que obren nous camins d'investigació.

Els escorcolls de la policia del dia 15 de març prop passat se centraren a

les oficines de l'entramat empresarial de Farrús al Parc Bit. Amb aquest nom es coneix el parc de desenvolupament tecnològic que és la nineta dels ulls del govern. Allà s'instal·len les empreses d'alta tecnologia i allà s'instal·là també Farrús. L'edifici on hi ha les oficines es diu Lleret. La policia hi entrà a primera hora del matí i l'escorcollà fins ben entrada la nit. Una de les empreses més rastrejades fou Cert&Ment, que havia estat creada per Antoni Martorell –actual director general d'IB3– i que posteriorment va vendre a Farrús.

Francesc Buïls. El primer conseller de Turisme del govern balear actual va ser detingut, acusat d'arranjar irregularment concursos, cobrar suborns i prevaricar. Les acusacions –segons que ha publicat la premsa local d'informacions recollides en fonts de la investigació– sembla que fan referència tant a la gestió feta al capdavant de la conselleria com a la de quan era conseller de Serveis Generals del Consell de Mallorca, durant el mandat anterior (2003-2007). En aquesta etapa anterior, presumptament va adular un concurs per proveir la institució d'un servei d'informació turística a través d'un complex programa informàtic i telefònic. El juliol del 2007 Buïls va prendre possessió del càrrec de conseller de Turisme. Aleshores, i a través de l'Institut d'Estratègia Turística –Inestur–, devia promoure un contracte per ampliar l'anterior, amb l'objectiu que ara oferís informació als turistes sobre menes d'allotjament, serveis, esports i tota casta de serveis turístics. Aquesta darrera concessió pujava a més d'un milió d'euros i fou adjudicada presumptament sense concurs, simplement mitjançant un conveni amb la mateixa empresa que havia guanyat el del Consell –suposadament de forma irregular. Segons que ha transcendit, la fiscalia sospita que ambdues adjudicacions foren arranjades irregularment i que es pogueren haver pagat suborns o comissions, i fins i tot haver desviat fons públics cap a activitats de moment ignotes. A més de tot això, segons que ha publicat el *Diario de Mallorca*, els investigadors sospiten que Buïls podria ser el vertader propietari d'al-

gunes empreses que actuaven com a proveïdores del Consell de Mallorca i del govern.

Francesc Buïls va ser nomenat conseller de Turisme el juliol del 2007, càrrec que ocupà fins el setembre del 2008. En aquell final d'estiu de fa dos anys havia esclatat una guerra interna dins UM entre el sector de Maria Antònia Munar –en el qual s'adcrivia Buïls– i el de Miquel Nadal, president del partit des del desembre del 2007. Aleshores, en un obscur episodi mai no explicat del tot, Nadal reeixí a forçar la dimissió de Buïls com a conseller i el substituï. Quan, fruit de les bregues domèstiques, Nadal va ser obligat a dimitir com a president del partit (juny del 2009), el sector de Munar maniobrà amb els de la *Lliga Nord* (on hi ha, entre més, el president actual, Josep Melià) per forçar la convocatòria d'un congrés extraordinari, que es va dur a terme el juliol del 2009. El president de consens fou Miquel Àngel Flaquer (fins que dimití, per Nadal de l'any passat, quan un jutge li retirà el passaport com a mesura preventiva), però no hi hagué acord per a la formació de la comissió executiva i del consell polític. El sector de Miquel Nadal se'n va desentendre i no volgué participar amb cap membre a cap dels dos òrgans de govern interior, que varen ser copats pel sector de Munar i per la *Lliga Nord*. Buïls va ser elegit membre de l'executiva. Més endavant, quan aquests dos sectors s'enfrontaren per a la presidència –després de la dimissió de Flaquer–, Buïls va jugar fort. Fou qui acusà públicament el PSOE, en una conferència de premsa a la seu del partit, de ser rere d'una campanya orquestrada amb la finalitat d'eliminar “el nacionalisme” a les Balears, mitjançant l'ús espuri de la fiscalia. Posteriorment, el dia 25 de gener passat, es presentà a la presidència del partit, contra Josep Melià. Però la majoria del consell polític d'UM votà a favor de Melià.

Just després de perdre la presidència del partit, esclatà l'escàndol del cas *Voltor*, els dies 3 i 4 de febrer. Els rumors apuntaren tot d'una cap a Buïls, atès que els dos directors generals de la conselleria detinguts aleshores havien estat nomenats per ell. I, de fet, ell mateix va reconèixer

al seu cercle més íntim que podria ser citat a declarar i fins i tot encausat. Una setmana abans de ser detingut va renunciar al càrrec de l'executiva i demanà "temporalment" la baixa de militant d'UM, segurament perquè ja s'imaginava que podria caure en qual-sevol moment.

Jacint Farrús. L'empresari català –nascut a la Seu d'Urgell–, resident des de fa molts anys a Mallorca, va ser detingut per la policia acusat per la fiscalia de malversació de diners públics i de frau. La sospita dels investigadors és que Farrús havia participat en un concurs trucat pel qual podria haver ingressat uns 90.000 euros.

Jacint Farrús és un personatge peculiar. Pràcticament no hi ha cap foto seva. Té vertadera obsessió a no sortir pels mitjans. Va aterrar a Mallorca com a treballador d'una caixa d'estalvis destinat a una oficina a Montuïri, un poble petit del pla mallorquí. Hàbil en els negocis, s'inicià en el món de la promoció immobiliària i tingué èxit. Es va fer ric durant els anys del *boom* de la construcció i el mercat de la compra-venda d'immobles. Sabé conrear les amistats amb diversos polítics de tendències molt diferents i, paral·lelament a l'èxit de què gaudia en el món de la construcció, s'introduí en el de la comunicació àudio-visual. Durant els anys del primer pacte de progrés (1999-2003), va aconseguir el control de la gestió de Canal 4, una televisió local. Aleshores no hi havia ni la televisió autonòmica (IB3) ni la insular mallorquina (TM). El Canal 4 tenia una clara tendència pro-governamental. El 2003 el PP guanyà amb majoria absoluta i ràpidament Farrús s'acostà a Jaume Matas. Quan Matas engegà IB3, Farrús obtingué la concessió de la producció dels informatius a través de l'empresa Serveis Balears de Televisió. A més, creà més empreses –com Singular– que també produeixen per a la televisió pública. La bona relació personal amb Matas era compensada amb l'amistat que professa amb Francesc Antich. No és difícil de veure'ls berenar junts al poble d'Algaida, municipi on tots dos resideixen. Quan Antich esdevé novament president del govern (2007) i a

Francesc Buils, ex-conseller de Turisme, va ser detingut el 15 de març passat.

UM li correspon –a través del seu militant Antoni Martorell, al qual Farrús havia comprat l'empresa Cent&Ment– la direcció general d'IB3, Farrús torna guanyar el concurs per produir els informatius i continua produint molts més programes a través de la seva xarxa d'empreses.

L'enèsim escàndol de corrupció

sacseja la vida política balear. Curiosament, però, aquesta vegada no hi ha hagut polèmica entre partits. Tothom diu confiar en la justícia i fa crides a la prudència. Pot ser que tanta prudència l'aconselli el fet que un important empresari de la comunicació hagi estat detingut.

Miquel Payeras